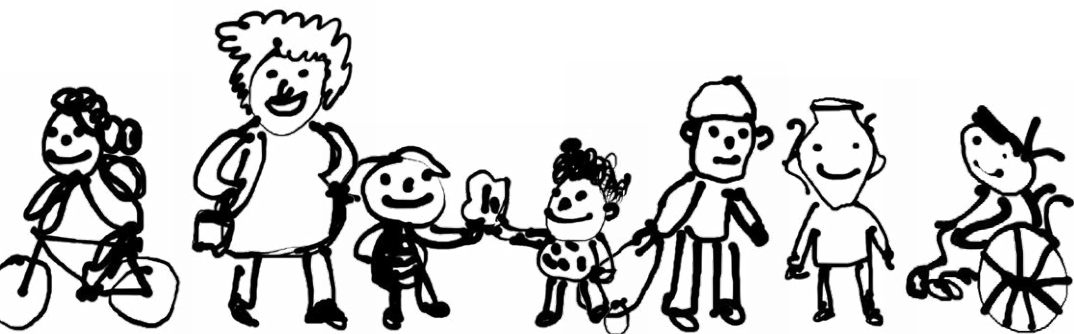

Pla *estratègic* Tarragona cultura < 33 per l'*impuls* dels *drets* culturals

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació Tarragona

TGN CULTURA

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

cultura.tarragona.cat

APP
TGN
AGENDA

Teniu a les mans una síntesi del Pla estratègic Tarragona Cultura 2033. Un full de ruta que marca cap a on ha d'anar la política cultural de la ciutat amb un marc temporal que transcendeix la cotilla d'una sola legislatura.

És un document ambiciós
per partida triple.

Ú

D'una banda perquè, en essència,
allò que pretén no és només
transformar l'ecosistema cultural
de Tarragona, sinó també la
manera com es produeix i es viu la
cultura a la ciutat, fins i tot com es
comparteix, fent-la més participativa,
inclusiva, sostenible i accessible.

És un full de ruta de la gestió cultural
municipal que té com a vocació posar
les persones i la cultura al centre del
benestar col·lectiu, en assumir que és
un servei essencial en el dia a dia de la
ciutadania, com l'aire que respirem.

dos

D'altra banda, el document també és
ambiciós perquè en aquestes pàgines
ja hi ressona la veu de més de 1.500
persones: la visió, l'anàlisi i les opinions
d'un miler i mig de tarragonins i

tarragonines als quals s'ha entrevistat
en profunditat, s'hi ha conversat o bé
han participat en jornades, taules i
espais de debat, enquestes i reunions
formals al llarg dels anys previs i
a totes les zones de la ciutat.

Aquest és, per tant, un pla participatiu
de veres, la qual cosa ens ha permès
comptar amb un diagnòstic precís i
uns reptes i objectius meridians que
cal afrontar col·lectivament. Perquè
són reptes que no només incumbeixen
les institucions i les persones que hi
treballen, sinó tota la ciutadania i,
molt especialment, el teixit associatiu
i els agents de l'àmbit cultural.

tres

Finalment, aquest pla és triplement
ambiciós perquè és molt més que un
pla únic i limitat. És també repositori
i gènesi d'altres plans que s'han
concebut específicament per a les
necessitats dels diferents àmbits
i sectors culturals de la ciutat.

Acció cultural ⁰⁶

Missió ⁸

Visió ⁹

Valors ¹⁰

- Equitat
- Accessibilitat
- Participació
- Diversitat cultural
- Perspectiva de gènere
- Planificació
- Transversalitat i interdisciplinarietat
- Governança participativa
- Llengua catalana
- Xarxes territorials
- Sostenibilitat

Quatre grans objectius ¹²

Dret a la cultura

Una eina comuna de treball

Millor comunicació

Eixos transversals ¹³

- Participació com a base del treball
- Perspectiva de gènere i mirada interseccional
- Accessibilitat i inclusió
- Sostenibilitat

En vuit àmbits clau ¹⁵

- Governança participativa i mediació cultural
- Comunicació bidireccional
- Suport al teixit cultural i protagonisme juvenil
- Dinamització territorial
- Inclusió cultural
- Programacions i accions estables
- Avaluació i reflexió
- Recursos estables

Recursos i avaluació ⁶⁶

- Materials i infraestructures
- Econòmics
- Humans
- Seguiment i avaluació

Plans d'acció ²¹

Mediació cultural ²⁴

- Principis rectors
- Reptes
- Línies d'acció
- Millora de la gestió interna
- Foment de la connexió entre ciutadania i institucions

Cultura i educació ³⁰

- Serveis i projectes de l'IMET
- Programes pedagògics i de mediació de les arts escèniques
- Programa de mediació i educació de les arts visuals i Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies
- Programa de mediació de l'àmbit del foment de les lletres
- Programes educatius del patrimoni immaterial i la cultura d'arrel tradicional
- Programes educatius i de mediació des de les polítiques socioculturals
- Programes educatius de divulgació del patrimoni i la història

Acció sociocultural ³⁴

- Servei Municipal de Joventut
- Igualtat, Polítiques Feministes i LGTBI+
- Xarxa de Centres Cívics
- Servei Municipal de Cooperació
- Àrea de Comerç
- Capacitats Diverses
- Institut Municipal de Serveis Socials
- Mercats de Tarragona

Foment de la lectura ⁴⁰

- Dret d'accés a la lectura
- Xarxa per promoure la lectura al llarg de la vida
- Fomentar i donar rellevància a la creació literària

Cultura popular i patrimoni immaterial ⁴²

- Cicle festiu i educació
- Gastronomia, cuina i alimentació
- Equipaments i espais de referència

Patrimoni i història ⁴⁶

- Accions de divulgació del Museu d'Història de Tarragona
- Accions de divulgació del Servei d'Arxiu i Documentació
- Tarraco Viva

Arts escèniques i música ⁵⁰

- Accions i processos de mediació artística en l'àmbit de les arts escèniques
- Programació estable i festivals específics
- Suport a la creació i la producció d'espectacles

Arts visuals ⁵⁴

- Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona
- SCAN
- Projectes i espais expositius de suport a les arts visuals
- Arts visuals i educació
- Cinema

Promoció cultural i acció transversal ⁵⁸

- Accions transversals
- Promoció cultural

Pla de comunicació ⁶²

- Comunicació Tarragona Cultura
- Comunicació del Pla estratègic

“Els **plans d'acció** esdevenen una eina de *planificació* i també de diàleg continu amb la *ciutadania*”

1.500 *participants*,
 🐦 **7** jornades trans-
 versals, **17** taules
 sectorials, **8** taules
 territorials, **34** en-
 trevistes en profun-
 ditat, **33** *persones* 🧑
 🦿 *expertes convida-*
des, **100** entitats en-
questades i **400** en-
questes ciutadanes.

Missió

Enfortir i consolidar l'accés a la cultura, les arts i les pràctiques culturals des del compromís amb la democràcia i l'equitat com a valor central, fomentant l'accessibilitat, la diversitat i la participació ciutadana a través d'unes polítiques públiques transversals que connectin la cultura i les arts amb el fet educatiu, l'acció sociocultural i els patrimonis del nostre territori, amb espais de participació, de construcció conjunta de coneixements i de comunicació bidireccional que enforteixin l'assoliment dels drets culturals a la ciutat de Tarragona.

Visió

L'horitzó desitjat és que la cultura sigui una eina de millora i transformació de la societat, fonamentada en la participació activa, la divulgació i les pràctiques artístiques, la col·laboració, la comunicació i les polítiques culturals desenvolupades entre les institucions, el sector i els agents culturals i les persones, promovent l'accessibilitat i la diversitat en les relacions i connexions impulsades en els processos i les accions entre la societat i els àmbits de l'acció cultural.

Valors i principis rectors >

En la redacció d'aquest pla ens han guiat un seguit de valors, principis ètics que han inspirat i amarat transversalment tot el pla.

Equitat, *accessibilitat*, *participació*, diversitat cultural, perspectiva de gènere, *planificació*, transversalitat i interdisciplinarietat, *governança participativa*, llengua catalana, *xarxes territorials* i sostenibilitat.

Perseguim *quatre* grans objectius

1 Dret a la cultura

El Pla estratègic ha de ser una eina per impulsar la cultura com a dret, i l'accés equitatiu a la cultura n'ha de ser el plantejament vehicular.

3 Millor comunicació

Estructurar i desenvolupar una estratègia de comunicació com a eina per promoure l'ús dels serveis i els programes culturals i que alhora faciliti l'accés, l'assessorament, la informació i la comunicació bidireccional entre la ciutadania i l'Ajuntament.

2 Una eina comuna de treball

Articular l'acció cultural municipal perquè esdevingui una eina comuna de treball i planifiqui els eixos d'actuació dels anys vinents.

4 Eixos transversals

Impulsar la participació, l'accessibilitat, el gènere i la sostenibilitat com a eixos transversals, i la mediació com a metodologia comuna per al desplegament dels programes culturals.

Amb principis transversals

Tot plegat requereix d'uns fonaments sòlids, d'uns eixos transversals que, en definitiva, són els grans principis que han de guiar totes les polítiques culturals de Tarragona.

Són el fil conductor del pla, tot mirant de garantir que les accions culturals siguin inclusives, participatives, igualitàries i sostenibles.

L'objectiu és que aquests valors estiguin presents, a partir d'ara, des del disseny fins a l'avaluació de qualsevol projecte cultural de la ciutat. Dia rere dia.

EIX 1. Participació com a base del treball

La participació de la ciutadania és un element essencial per a unes polítiques culturals democràtiques i representatives. No es tracta només de consultar l'opinió de la gent, sinó de crear espais on la ciutadania pugui incidir realment en les decisions i col·laborar en la cogestió d'accions i projectes culturals. La mediació cultural té aquí un paper fonamental, ja que facilita la participació activa i connecta la creació artística amb la comunitat. Això permet desenvolupar projectes compartits i construir una cultura més representativa i propera a la realitat social.

EIX 2. Perspectiva de gènere i mirada interseccional

La igualtat de gènere i el respecte a la diversitat han de ser presents a tot el sistema cultural. El pla defensa la necessitat d'aplicar una mirada feminista i interseccional a totes les polítiques, des de la planificació fins a l'execució i la seva comunicació. Aquest enfocament no només redueix desigualtats, sinó que enriqueix el relat cultural i amplia la representació de realitats diverses.

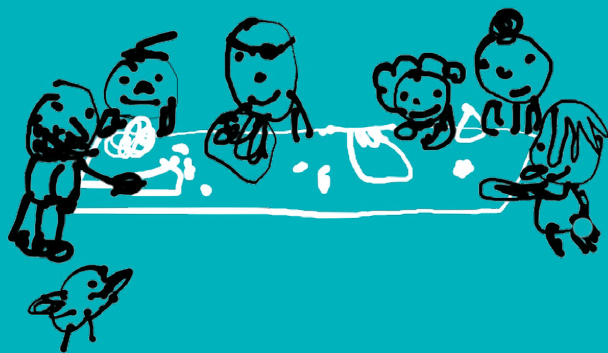
EIX 3. Accessibilitat i inclusió

La cultura ha de ser accessible i inclusiva per a tothom. Per això, cal eliminar barreres físiques, sensorials, socials i comunicatives i assegurar que tothom tingui l'oportunitat de gaudir i participar en la vida cultural. L'accessibilitat ha de ser un criteri present des del principi en la planificació de qualsevol acció cultural i no una qüestió secundària.

EIX 4. Sostenibilitat

La cultura pot ser una eina poderosa per impulsar models de desenvolupament més sostenibles i respectuosos amb el medi ambient i amb les persones (sostenibilitat social). El pla proposa incorporar criteris ambientals i socials en les polítiques culturals i en la producció d'activitats.

“Es tracta de crear *àmbits clau on* la ciutadania pugui *influir* en les decisions i col·laborar *en* la *cogestió* d'accions i projectes culturals”

Governança participativa i *mediació* cultural, comunicació *bidireccional*, suport al *teixit* cultural, dinamització *territorial*, *inclusió* cultural, programacions i *accions*, *recursos estables* i *avaluació/reflexió*.

1 Governança participativa i mediació cultural

La ciutadania ha de tenir un paper actiu en la definició i desenvolupament de les polítiques culturals.

COM FER-HO

Entre d'altres accions, cal establir mecanismes de participació ciutadana que legitimin les polítiques culturals i les adaptin a les necessitats reals. En aquest sentit, la mediació és una eina clau per connectar institucions i ciutadania, garantint els drets culturals i construir espais de diàleg i creació col·lectiva.

Consegüentment, cal impulsar espais de diàleg bidireccional, processos i projectes de participació i mediació que connectin la creació artística amb la comunitat. Això inclou taules sectorials regulars, òrgans consultius actius i processos de cogestió d'accions i projectes culturals. També es vol fomentar la formació contínua de professionals i reforçar la relació entre cultura i educació.

2 Comunicació bidireccional

La comunicació ha d'anar més enllà de difondre activitats: ha de ser un servei estable i útil per a tothom. Cal una estratègia de comunicació ben estructurada per donar a conèixer l'oferta cultural i implicar més gent.

COM FER-HO

El pla proposa, entre d'altres accions, millorar les eines digitals, reforçar els punts d'informació presencials i crear un mapa dels recursos culturals de la ciutat. També vol donar més visibilitat a la diversitat d'agents i col·lectius que formen part de l'ecosistema cultural.

És a dir, cal reforçar els punts d'informació cultural, fer mapatges dels agents i recursos existents i crear una marca cultural pròpia que identifiqui Tarragona. També ha de difondre els serveis i recursos culturals de manera que la ciutadania els reconegui i sàpiga on adreçar-se.

3 Suport al teixit cultural i protagonisme juvenil

És essencial reconèixer el valor del teixit cultural local i donar-li suport amb recursos i oportunitats.

COM FER-HO

Cal facilitar els tràmits, fomentar la col·laboració entre entitats i situar el jovent al centre de les polítiques culturals, oferint-los recursos i eines per crear i participar.

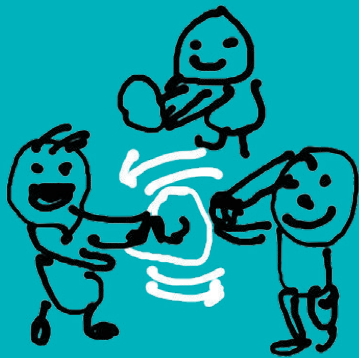
4 Dinamització territorial

La cultura ha de ser present a totes les zones de la ciutat. La cultura ha d'apropar-se a tots els racons de la ciutat.

COM FER-HO

Cal establir xarxes de treball entre agents culturals de la ciutat i ampliar la mirada més enllà del terme municipal, mitjançant l'establiment d'aliances amb altres municipis, institucions i territoris. Alhora, els equipaments municipals han d'actuar com a punts de dinamització cultural i social, i cal recuperar espais actualment en desús per a nous usos culturals.

“Cal establir mecanismes *estables* de participació ciutadana que legitimin les polítiques culturals i les adaptin a les necessitats reals”

5 Inclusió cultural

Les polítiques culturals han de ser inclusives i reflectir la diversitat de la ciutat.

COM FER-HO

Cal vetllar perquè tothom hi pugui accedir i participar, incorporar la perspectiva de gènere i treballar amb una mirada interseccional que tingui en compte diferents realitats i necessitats. Això implica visibilitzar les dones i les persones de gèneres diversos en la creació i la gestió cultural, evitar els estereotips i vetllar per la paritat en els espais de participació i programació. També és important formar als agents culturals perquè detectin i evitin actituds sexistes i excloents i promoure l'ús d'un llenguatge inclusiu en tots els àmbits. Això vol dir, per exemple, adaptar els serveis i materials per a persones amb diversitat funcional i intel·lectual, oferir programes específics per a col·lectius vulnerables i promoure el diàleg intercultural per reflectir la diversitat del territori.

6 Programacions i accions estables

Les programacions culturals han de ser coherents, estables i adaptades a les necessitats existents. Això implica incidir en la coordinació dels serveis municipals i desplegar plans d'acció sectorials alineats amb els objectius estratègics.

COM FER-HO

La mediació cultural ha de servir per connectar artistes, institucions i ciutadania. El pla proposa impulsar projectes que fomentin la creació col·lectiva i posin les persones al centre, reforçant el teixit social i fent la cultura més accessible. A més a més, cal donar estabilitat als programes i programacions i fer-les sostenibles en el temps.

7 Avaluació i reflexió

És fonamental establir sistemes d'avaluació que mesurin l'impacte de les polítiques culturals i crear espais de reflexió per adaptar-les a les noves necessitats.

COM FER-HO

Cal integrar l'avaluació en totes les polítiques culturals mitjançant indicadors que mesurin l'impacte i creïn espais de reflexió que permetin adaptar les estratègies i millorar-les amb el temps. L'avaluació ha de tenir en compte tant els resultats quantitatius com qualitatius i considerar els efectes a llarg termini.

8 Recursos estables

Per consolidar un ecosistema cultural estable, cal planificar i garantir els recursos humans, materials i econòmics necessaris.

COM FER-HO

Comporta, entre d'altres accions, augmentar progressivament el pressupost cultural.

Això inclou l'ús eficient dels recursos, la reducció de l'impacte ambiental, la difusió de missatges que promoguin la consciència ecològica i la col·laboració amb altres sectors per impulsar canvis estructurals. També és important augmentar progressivament el pressupost destinat a cultura.

També es vol alinear l'acció cultural amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), integrar la cultura com a part central de l'Agenda 2030, alhora que s'estructura el Pla de Biblioteques i el Pla d'equipaments.

Els plans d'acció

Les polítiques culturals de l'Ajuntament de Tarragona es defineixen i es dibuixen a partir dels serveis que es desenvolupen i s'impulsen des de diverses àrees municipals.

Així, el Pla estratègic Tarragona Cultura està format per diferents plans d'acció, per a cada àmbit o sector d'actuació municipal, ja siguin estrictament culturals o bé de caire més transversal.

Els plans d'acció recullen els programes i els projectes culturals existents i proposa els objectius de treball, aportant noves oportunitats i adaptacions a una cultura viva i en constant evolució.

Per aquest motiu, cada pla d'acció manté una temporalitat diferent, en funció de les seves necessitats i realitats, i s'aniran actualitzant i adaptant quan acabi el seu cicle específic.

“Els plans
d'acció recullen
els programes
i *projectes* cultu-
rals existents
i proposa els *ob-
jectius* de treball
en cada àmbit”

Si voleu accedir i
consultar qualsevol d'aquests plans
específics o bé la totalitat del
Pla estratègic Tarragona Cultura
2033, inclosa la seva diagnosi.

*Mediació cultural*²⁴
Cultura i educació³⁰
*Acció sociocultural*³⁴
Foment de la lectura⁴⁰
Cultura popular⁴²
Patrimoni i *història*⁴⁶
Arts *escèniques*
i música⁵⁰
Arts visuals⁵⁴
Promoció cultural⁵⁸
Comunicació⁶²

Pla de *mediació* cultural

El Pla de mediació cultural de l'Ajuntament de Tarragona treballa per impulsar i fer realitat un nou model de política cultural basat en la participació, l'accessibilitat universal, la inclusió i la proximitat.

En aquest sentit, el Pla estratègic Tarragona Cultura defineix mediació cultural i artística de la següent manera: "la mediació cultural és una mirada a incorporar en la gestió de les activitats culturals per fomentar la implicació activa de la ciutadania i donar valor al paper de les persones en la vida cultural de la ciutat. Així doncs, cal que aquesta eina sigui una metodologia, un espai de diàleg obert, una manera de gestionar la cultura des de la proximitat i en relació amb el context on s'incideix i una oportunitat per posar les persones al centre de la gestió cultural".

1

Per tant, som davant d'un canvi de paradigma en la gestió cultural que ens hauria de conduir cap a la construcció d'un nou model cultural a través de la mediació, reconeixent-la com un dret, dotant-la de recursos i professionals, implicant els agents polítics i superant la mirada instrumental de la cultura.

Principis rectors

Aquesta nova mirada que cal incorporar a la gestió cultural implica, en realitat, un gir molt transcendent, ja que canvia la prioritat de la producció i el consum cultural, cap a la cultura entesa com un ecosistema de vincles, d'expressió i creació i de pensament crític.

Una mediació que es basa en quatre principis rectors essencials que defineixen aquest canvi de paradigma:

Procés. Es prioritza el valor del procés (creació, reflexió) per sobre del "producte" final.

Transversalitat. Comporta que la cultura implica altres àrees de gestió (Educació, Joventut, Serveis socials, etc), facilitant la col·laboració intersectorial.

Context. S'adapta a les particularitats de cada territori, orientant-se cap al benestar social i comunitari.

Participació. Es promou que la ciutadania sigui protagonista en el disseny, desenvolupament i avaluació dels programes.

Reptes

La diagnosi d'aquest pla ha permès posar sobre la taula alguns reptes que s'han considerat prioritaris:

Foment de la transversalitat i de la coordinació interdepartamental

Policentralització cultural i cohesió territorial

Inclusió i diversitat cultural

Necessitat de formació interna i mediació cultural

Participació activa de la ciutadania

Sostenibilitat i avaluació d'impacte

Connexió educació-cultura

Gestió de l'espai públic i convivència veïnal

Accessibilitat i participació equitativa

Continuïtat en les accions culturals

Línies d'acció

D'acord amb els reptes, la diagnosi i els objectius del Pla estratègic Tarragona Cultura, aquest document ha fixat un seguit de línies de treball per enfortir la mediació cultural en l'àmbit institucional.

“La mediació cultural ha de servir per *connectar* artistes, institucions i ciutadania, tot impulsant projectes que fomentin la creació col·lectiva”

Processos que, en alguns casos, són endògens (per a la millora de la gestió interna), i en d'altres, exògens (per a la connexió de la ciutadania i les institucions).

Millora de la gestió interna (endògen)

Governança participativa

És fonamental la inclusió de diferents col·lectius en el disseny i l'avaluació de les iniciatives culturals i promoure la seva participació activa des de la concepció fins a la implementació dels projectes.

Com fer-ho. Formalització de grups motors que incloguin diversos col·lectius com les persones joves i les grans o els grups comunitaris, oferint formació en mediació cultural per empoderar-los com a agents culturals actius.

Transversalitat

La col·laboració és clau per fer viables els objectius en l'àmbit cultural, amb la qual cosa cal una col·laboració directa entre departaments, que permeti la integració d'enfocaments col·laboratius i innovadors, alhora que s'optimitzen els recursos disponibles, generant així projectes més eficients i sostenibles a llarg termini.

Com fer-ho. Creació d'una comissió tècnica interdepartamental per coordinar projectes culturals que abordin problemàtiques transversals com són la inclusió, la sostenibilitat i l'accessibilitat.

Formació interna

La formació contínua permet que els equips municipals adquireixin competències clau en mediació

cultural, accessibilitat i inclusió.

Com fer-ho. Disseny de programes de formació interna adreçats al personal municipal sobre drets culturals i metodologies participatives, per reforçar la seva capacitat d'implementar polítiques culturals innovadores.

Comunicació bidireccional

La comunicació clara i bidireccional és essencial per garantir que les comunitats compreguin i participin activament en els projectes culturals, alhora que també facilita la creació d'un espai d'intercanvi i retroalimentació constant.

Com fer-ho. Implementació d'estratègies de comunicació accessibles i participatives que alineïn els missatges culturals amb els valors del municipi, fomentant la transparència i el diàleg, amb estratègies adaptades a les característiques i necessitats reals de la comunitat.

Avaluació

L'avaluació no pot seguir sent la gran oblidada dels processos culturals, tot i que resulta fonamental si volem posar l'impacte social en el centre de les polítiques.

Com fer-ho. Desenvolupament d'un sistema d'avaluació integral basat en indicadors quantitatius i qualitatius, que incloguin enquestes i metodologies participatives que recullin la percepció ciutadana.

Foment de la connexió entre ciutadania i institucions (exògen)

Mediació educació-cultura

El vincle entre l'àmbit educatiu i els projectes culturals és clau per fomentar la creativitat i la participació

des de les primeres edats.

Com fer-ho. Afavorir els processos de cultura a l'escola significa repensar les relacions, els vincles, els espais i els formats de trobada que s'estableixen entre els entorns educatius, les institucions culturals i les pràctiques artístiques transformadores. En aquestes relacions, resulta clau modificar paràmetres com ara la temporalitat (durada dels projectes), els espais (transcendint els murs institucionals) i les aliances (establir xarxes de col·laboració).

Equipaments i programacions culturals

Els espais culturals han de funcionar com a punts de trobada i reflexió, amb la responsabilitat, a més, de descentralitzar les accions culturals cap a diferents zones del territori.

Com fer-ho. Replantejament dels equipaments culturals com a espais de proximitat, els quals cal apropar a les persones no només en termes geogràfics, sinó també en termes de rellevància i accessibilitat. Aquesta policentralització s'ha d'entendre com una estratègia per garantir que els recursos culturals arribin arreu de la ciutat.

Dinamització i suport sociocultural

Dinamització cultural i acció comunitària per a reconèixer i potenciar aquells agents (collectius i persones) que són essencials per entendre l'ecosistema cultural de la ciutat, ja que, a banda de contribuir a crear noves formes d'expressió i activitat cultural, reflecteixen les necessitats i preocupacions dels seus contextos i són una font d'informació i

un termòmetre social imprescindible.

Com fer-ho. Creació de plataformes i dinàmiques de suport per a collectius culturals emergents, proporcionant recursos i espais per fomentar la participació activa i la detecció de necessitats comunitàries.

Mediació intercultural i enfocament transcultural

La incorporació d'una mirada intercultural és essencial per abordar des de l'equitat les pràctiques i l'accessibilitat cultural.

Com fer-ho. Impuls d'estratègies que permetin la consolidació de la mediació com a eix central de la vida cultural i que fomentin pràctiques culturals accessibles, participatives i transformadores. Així mateix, es recomana adoptar un enfocament transcultural en el disseny de les polítiques culturals locals, no només reconeixent la diversitat existent sinó també generant espais reals de creació col·lectiva i innovació cultural a partir de l'intercanvi entre diferents expressions culturals.

Espais de pensament i reflexió

Generar espais de debat i reflexió cultural -organitzant xerrades, laboratoris i trobades ciutadanes que abordin temes transversals com la inclusió, l'accessibilitat i la sostenibilitat cultural- és essencial per a la construcció d'una cultura més equitativa i sostenible.

Com fer-ho. Cal crear i fomentar aquests espais dins les programacions municipals, on ciutadania, artistes, gestors i altres agents puguin compartir coneixements, debatre idees i explorar noves formes de fer cultura.

Pla d'acció de cultura i educació

El Pla d'acció de cultura i educació té com a objectiu general posar en valor el vincle entre cultura i educació, establint una estratègia municipal comuna que amplii l'accés, fomenti la participació artística i impulsi projectes de mediació cultural i educativa, tant dins com fora del sistema educatiu.

2

Els projectes principals del binomi cultura-educació són el Pla estratègic Tarragona Cultura i el Projecte educatiu de ciutat, amb el suport de la Xarxa de Centres Cívics i Tarragona Jove, entre d'altres.

A escala municipal, hi ha altres programes que promouen projectes i activitats en les diferents disciplines artístiques. L'activitat es desenvolupa principalment als centres educatius i també s'impulsen iniciatives en equipaments com l'IMET, els centres cívics, els espais juvenils Kesse i La Palmera, el Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies, els teatres de Tarragona, el Centre Cultural Antic Ajuntament, la Casa de la Festa, i especialment en places i carrers de la ciutat.

Aquest Pla d'acció pretén consolidar un marc de treball comú per als projectes i les accions educatives i culturals que es generen des de l'Ajuntament de Tarragona.

Serveis i projectes de l'IMET

L'Institut Municipal d'Educació de Tarragona compta amb diversos serveis i projectes:

Servei d'Arts i Educació

El Servei d'Arts i Educació és una proposta educativa que incorpora professionals de diferents disciplines artístiques en l'àmbit educatiu.

Projectes educatius fora escola

Programació d'activitats educatives fora de l'horari lectiu, adreçades a famílies i infants de fins a 12 anys i que també inclouen propostes per a petita infància (0-3).

Programes pedagògics i de mediació en les arts escèniques

El pla proposa treballar en dos àmbits d'intervenció: d'una banda, el vinculat al sistema educatiu (les activitats escolars) i, d'una altra, l'educació no reglada i d'aprofundiment o de dinamització, que se situa com a recurs comunitari.

Pel que fa a l'àmbit educatiu reglat, s'hi inclouen activitats com ara: el projecte Les Escoles van al teatre, sessions de coneixement dels teatres Tarragona i Metropol o adaptacions en format teatral de lectures literàries, entre d'altres.

Des de la formació no reglada i la dinamització, es desenvolupen propostes per donar a conèixer el funcionament de les diferents pràctiques artístiques de les arts escèniques, mitjançant tallers, formacions introductòries, laboratoris creatius, etc.

Programa de mediació i educació de les arts visuals i Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies

Des d'aquest Centre d'Arts Contemporànies es programen exposicions i activitats, i alhora s'engeguen projectes educatius i de mediació, programes de creació en residència i programes de dinamització. Són processos clau que, com a acció educativa, fomenten la capacitat i la creativitat de les persones, vinculant l'art i la seva comunitat, l'educació i la població amb processos de mediació.

Programa de mediació de l'àmbit del foment de les lletres

Implicació educativa en el Pla de foment de la lectura de Tarragona, que s'inclou en el Pla estratègic Tarragona Cultura i que, entre d'altres, destaca les accions de foment de la lectura adreçades a les persones d'entre els 6 i els 30 anys, des d'un concepte de lectura relacionat amb altres llenguatges artístics. Els centres educatius seran pilars essencials del Pla, i les persones educadores, agents clau.

Programes educatius del patrimoni immaterial i la cultura d'arrel tradicional

El programa educatiu de Festes té la voluntat d'apropar l'alumnat d'educació infantil, primària i secundària a la cultura d'arrel tradicional de la ciutat i divulgar la cultura tradicional tarragonina.

Programes de mediació des de Promoció cultural i acció transversal

S'ofereix formació en llenguatges creatius amb la voluntat de fomentar la participació de tothom i l'accés a la cultura, ja siguin professionals o en via de professionalització, artistes amateurs o persones que es volen iniciar en la pràctica cultural.

Programes educatius i de mediació des de les polítiques socioculturals

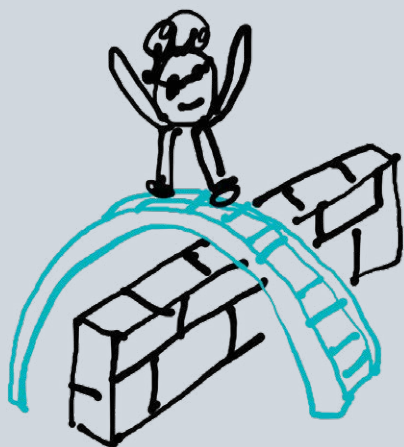
De manera coordinada amb el Pla local de joventut, la Xarxa de Centres Cívics i altres àrees municipals, es treballa perquè l'oferta cultural i educativa respongui a objectius educatius i socialment cohesionadors. És així com l'educació cultural, entesa com una dimensió estratègica de suport a les persones, apareix en la majoria dels projectes i accions.

“L'accessibilitat ha de ser un criteri *present* des del principi en la planificació de qualsevol acció cultural i no una *qüestió* secundària”

Pla d'acció sociocultural

Atès que el Pla estratègic Tarragona Cultura té la voluntat d'establir un treball conjunt i transversal que impliqui a totes les conselleries municipals, sorgeix la necessitat d'un pla específic d'acció sociocultural com aquest.

3

Es tracta d'un pla que recull les propostes culturals dels serveis municipals de l'àmbit comunitari, social i cultural, com són els de Joventut, Xarxa de Centres Cívics, Cooperació, Institut Municipal de Serveis Socials, Capacitats Diverses, Igualtat, Polítiques Feministes i LGTBI+, entre d'altres.

Els objectius del Pla d'acció sociocultural són meridians:

Afavorir i impulsar un marc comú entre els equips que promoguin projectes socioculturals en l'àmbit municipal.

Engagar projectes de mediació entre l'àmbit cultural i els contextos comunitaris.

Fomentar la pràctica artística i cultural, així com programes culturals generats des de perspectives socials específiques, com són la territorialitat, les diversitats cognitives i funcionals, les accions per a persones joves i gent gran, i la diversitat cultural i de gènere.

Servei Municipal de Joventut

Els programes culturals que proposa el Servei Municipal de Joventut tenen com a objectiu el foment d'accions i recursos per a l'experimentació i la manifestació cultural. Són puntals d'aquest objectiu la formació, la creativitat i la pràctica experimental, els cicles i programacions culturals, l'intercanvi i la difusió de les produccions i iniciatives de creació jove, i l'acompanyament de projectes i iniciatives culturals juvenils.

Igualtat, Polítiques Feministes i LGTBI+

L'Àrea d'Igualtat, Polítiques Feministes i LGTBI+ promou un seguit d'accions culturals que treballen per garantir la seva transversalitat en les polítiques públiques municipals. Els principals objectius són aprofundir la mirada interseccional en els dispositius de detecció, prevenció i abordatge de les violències masclistes; promoure una agenda cultural que fomenti la igualtat de gènere; i la sensibilització mitjançant l'impuls d'accions i xerrades sobre les violències masclistes.

Xarxa de Centres Cívics

La Xarxa de Centres Cívics municipals són equipaments que tenen com a finalitat el foment, l'enfortiment i la dinamització del moviment associatiu i la participació i la vinculació de la ciutadania en els processos de decisió dels afers locals. Les programacions que genera engloben xerrades, exposicions, jornades formatives o de divulgació,

“El pla propugna la *visibilització* de les dones i les persones de gèneres diversos en la *creació i la gestió cultural*, tot *evitant* els estereotips i vetllant per garantir la paritat”

sortides o rutes històriques, culturals o naturals, cycle de cinema, Escenari Viu, activitats i cursos monogràfics, etc.

Servei Municipal de Cooperació

El Servei Municipal de Cooperació és el principal instrument del consistori i la ciutadania per sumar-se a la comunitat internacional en el compromís per construir un món més just i solidari i treballar per garantir l'accés als drets i al desenvolupament de pobles i comunitats arreu del món.

Àrea de Comerç

La Conselleria de Comerç organitza, entre d'altres activitats, el Parc de Nadal, un espai dissenyat per a tots els infants i les seves famílies, creant un espai ideal per gaudir en conjunt, compartir, fomentar la creativitat i aprendre en família.

Mercats de Tarragona

L'Empresa Municipal de Mercats de Tarragona gestiona serveis relacionats amb el comerç promovent activitats socioculturals a la ciutat de Tarragona, entre les qual s'engloben accions de dinamització de fires i mercats.

Institut Municipal de Serveis Socials

L'Institut Municipal de Serveis Socials és un servei essencial d'atenció individual, familiar i comunitària, que alhora actua com a mediador i facilitador de l'accés a la cultura, com és el cas de la prescripció cultural.

Capacitats Diverses

Tarragona compta amb un Consell Municipal de la Discapacitat, un òrgan permanent de participació ciutadana, de consulta i d'assessorament per a la promoció d'accions destinades a la millora de les condicions de vida de les persones amb discapacitat en l'àmbit públic. Hi participen entitats i organitzacions que, al llarg de l'any, proposen diferents activitats orientades a donar visibilitat a les persones amb diversitat funcional, oferir formació i afavorir la sensibilització.

Servei Municipal de Joventut

Cogestió, mediació cultural i acompanyament

Mostra d'iniciatives culturals

Teatre Jove

Joves, foment de la llengua, la lectura i la creació literària

Cessió d'espais i recursos de suport cultural

Difusió d'iniciatives culturals

Exposicions

Tallers i laboratoris de creativitat

Joves i patrimoni

Igaltat, polítiques feministes i LGTBI+

Teta Fest

8M

Pride

Xarxa de Centres Cívics

Sortides. Rutes històriques i naturals de la ciutat

Escenari Viu

Crispetes

Exposicions

Activitats i monogràfics

Servei municipal de cooperació

Festival Itinerant de Cinemes Africans de Catalunya

Cicle de programacions de cooperació

Micro-cicle Cultura o Extinció

Àrea de comerç

Parc de Nadal

Mercats de Tarragona

Feria de Abril

Institut Municipal de Serveis Socials

Concurs Sant Jordi

Projecte Veïna't Ponent

Gent Gran Activa

Capacitats diverses

Festa per a Tothom. Geganta Frida

“Cal simplificar els tràmits, fomentar la *col·laboració* entre entitats i *situar* el jovent al centre de les polítiques culturals”

Pla d'acció de foment de la lectura

El Pla de foment de la lectura concep la lectura com un dret fonamental i eina de cohesió, creativitat i pensament crític. Promou l'accés equitatiu, la inclusió, la creació literària i el treball en xarxa entre agents culturals, socials i educatius, amb especial atenció a infància i joventut.

El Pla estableix tres àmbits de treball en els quals s'enfocaran les accions proposades.

4

Dret d'accés a la lectura

El Pla treballa per a la planificació estratègica en el foment de la lectura a la ciutat. Una planificació estratègica que integra la diversitat d'agents implicats i permet orientar les accions futures amb criteris clars, de manera que el foment de la lectura s'erigeixi en una política pública estructurada i amb continuïtat. D'altra banda, el pla vol promoure accions d'accessibilitat i inclusió que acostin la lectura a aquelles persones que menys accés en tenen. Cal desplegar accions que tinguin en compte les diversitats socials, econòmiques, culturals i funcionals de la ciutadania, garantint que tothom, independentment de la seva situació, pugui gaudir de les oportunitats que ofereix la lectura.

Xarxa per promoure la lectura al llarg de la vida

Visibilitzar i coordinar l'acció lectora de la ciutat, tot desplegant-la en l'àmbit educatiu a través del Pla

educatiu d'entorn i altres propostes en coordinació amb els serveis bibliotecaris i la resta d'agents de promoció de la lectura. En aquest sentit, cal implicar-se en el treball de foment de la lectura que fan escoles i instituts. Aquesta col·laboració ha de permetre generar una xarxa estable entre l'àmbit educatiu i cultural, i consolidar la lectura com a pràctica significativa en el dia a dia al llarg de la infància i la joventut.

Fomentar i donar rellevància a la creació literària

Cal continuar impulsant la tasca feta fins al moment des de la Casa de les Lletres en l'àmbit del foment de la creació literària al Camp de Tarragona, i dinamitzar el pas de la lectura cap a l'escriptura, donant suport a la creació emergent. També cal promoure la creativitat no només a través de la paraula sinó també amb altres llenguatges artístics (musical, plàstic, cinematogràfic, teatral, narrativa transmèdia, videojocs, etc.).

Dret d'accés a la lectura

Pla municipal de biblioteques de Tarragona

Projectes lectors comunitaris

Projectes d'equitat, interculturalitat i comprensió lectora

Foment de la lectura

Eines d'accés a la lectura

Espais de participació per a persones joves

Xarxa per promoure la lectura al llarg de la vida

Impuls del Pla de lectura i òrgans de governança

Suports de difusió permanent

Recursos adreçats a centres educatius

Fomentar i donar rellevància a la creació literària

Connexió escriptors i escriptores amb públic juvenil

Festivals i festes de lectura

Prescripció lectora

Promoció de la creació

Accions d'oralitat, lectura en veu alta i dramatització

Jornades literàries als centres educatius

Programació d'activitats

Pla d'acció del *cicle* festiu, la cultura popular d'*arrel* *tradicional* i el patrimoni *immaterial*

Tarragona és una ciutat viva i amb un cicle festiu clar i consolidat en el calendari. La cultura popular és present en bona part de la vida associativa i l'activisme cultural, i és una de les característiques significatives de l'activitat ciutadana tarragonina.

5

Des del punt de vista de la cultura com a dret, el cicle festiu i l'impuls de la cultura popular actuen com a vèrtex iniciàtic de la participació activa impulsada per la ciutadania. Una bona mostra de la riquesa i de la diversitat que caracteritzen la ciutat.

Consegüentment, aquest Pla d'acció del cicle festiu, la cultura popular d'arrel tradicional i el patrimoni immaterial es fixa uns objectius que són ben concrets:

Fomentar la participació cultural, reconeixent i valorant les iniciatives culturals populars existents a la ciutat.

Desenvolupar el potencial de la celebració festiva popular com a factor de cohesió, participació i transformació social.

Impulsar espais de col·laboració i veïnatge i fomentar una participació diversa i de creació compartida.

Afavorir la cerca de noves centralitats festives per tal de generar nous espais i projectes ciutadans compartits, adreçats a la consolidació de la participació ciutadana real.

El marc d'acció proposat incorpora, òbviament, el foment del cicle festiu de tot l'any, però també estableix com a prioritari el trasllat d'aquest cicle festiu a les aules; tot un seguit d'activitats i programes al voltant de la gastronomia i cuina; així com l'ús i aprofitament dels equipaments i espais de referència.

El foment del cicle festiu, naturalment, ha de prestar especial atenció a les festes de tot l'any i a totes aquelles activitats rellevants que s'hi duen a terme, però alhora té altres reptes que cal afrontar, com ara el

desenvolupament i la difusió del calendari festiu de cultura popular; el disseny d'accions específiques amb l'objectiu de fomentar l'accessibilitat, la inclusió i les diversitats; i la potenciació de mecanismes per a la participació consultiva, la interlocució i l'acompanyament, amb l'objectiu d'atendre les demandes dels diferents col·lectius i entitats de la ciutat.

Cicle festiu i educació

El cicle festiu es trasllada a les aules per donar a conèixer les activitats que en formen part i les entitats que les impulsen. Un programa pedagògic vinculat a la festa que vol acostar la cultura popular i d'arrel a l'alumnat d'educació infantil, primària i secundària, i fomentar-ne la participació. Entre les activitats que s'hi inclouen hi ha visites guiades a la Casa de la festa, carpetes i caixes pedagògiques per conèixer el Carnaval i Santa Tecla, tallers sobre els versots que itineren pels instituts, i Santa Tecla a les escoles, una eina de divulgació dels continguts rituals i ciutadans de les festes de Santa Tecla.

Gastronomia, cuina i alimentació

La dieta mediterrània és Patrimoni Immaterial de la Humanitat des de l'any 2010. Tarragona compta amb diverses iniciatives d'estudi, coneixement, foment i divulgació de la gastronomia sorgides des de diverses entitats i associacions. En aquest sentit, el foment de la gastronomia com a patrimoni immaterial té, com a objectiu, la preservació i revalorització de la cuina tradicional tarragonina, basada en l'ús de productes

“La cultura pot ser una *eina* poderosa per impulsar models de desenvolupament més sostenibles i respectuosos amb el *medi* ambient i les persones”

de proximitat i de temporada. Per tant, es proposen tot un seguit d'accions per consolidar i fomentar la gastronomia i les receptes relacionades amb el cicle festiu (botifarra d'ou, coques de llardons, l'espineta amb caragolins, etc), la promoció del romesco com un actiu patrimonial, el cicle Tàrraco a Taula com a part del programa Tàrraco Viva, i la promoció i divulgació dels vins de la DO Tarragona.

Equipaments i espais de referència

De manera recurrent, els espais escènics de la ciutat també acullen una part

important del programa d'activitats del cicle festiu. El teatre, la música, la dansa, les creacions audiovisuals són les activitats principals que s'hi desenvolupen. Sense oblidar que l'ocupació dels carrers i dels espais públics forma part indissociable del calendari festiu. En aquesta línia, hi ha reptes que cal tenir en compte, com ara impulsar el paper de la Casa de la Festa perquè sigui un aparador de les festes i alhora un espai de trobada i de difusió de diferents manifestacions festives. O bé la necessitat de dissenyar accions que contribueixin a eixamplar els espais físics de participació ciutadana, a fi i efecte de generar noves centralitats festives.

Cicle festiu

Carnaval
Setmana Santa
Sant Jordi
Corpus i Sant Joan
Sant Magí
Santa Tecla
Cicle de Nadal

Altres manifestacions rellevants

Concurs Internacional de Focs Artificials
Castells
Els Tres Tombs
Sardanes

Cicle festiu i educació

Visites guiades a la Casa de la Festa
Santa Tecla a les Escoles
Carpets i Caixes Pedagògiques
Versots als instituts

Gastronomia, cuina i alimentació

Cuina de cicle festiu
Promoció del romesco
Vins de la DO Tarragona
Tàrraco a Taula

Equipaments i espais de referència

Casa de la Festa
Espais escènics de la ciutat
Espais expositius
L'espai públic com a espai festiu

Pla de *divulgació* del patrimoni i la *història*

L'Ajuntament de Tarragona gestiona els monuments i les zones arqueològiques de la ciutat a través del Museu d'Història de Tarragona.

Paral·lelament, el patrimoni i la història també es gestionen des del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal, que consta de quatre seccions: Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, Arxiu Administratiu i Gestió Documental, Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona i Centre d'Imatges de Tarragona.

En el marc de la divulgació històrica, a la ciutat hi destaca el festival de reconstrucció històrica Tàrraco Viva.

6

Els objectius d'aquest pla són diversos:

Impulsar un marc de treball comú per desenvolupar projectes culturals en l'àmbit municipal.

Afavorir projectes de mediació cultural com a eina de divulgació del coneixement del patrimoni i la història de la ciutat.

Divulgar el coneixement del patrimoni i la història de la ciutat de manera diacrònica.

Sensibilitzar la societat sobre el valor històric del patrimoni i la necessitat de conservar-lo i difondre'l

Coherentment, el Pla d'acció de difusió del patrimoni i la història recull les propostes culturals del Museu d'Història, de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, del Centre d'Imatges de Tarragona, de la Biblioteca Hemeroteca Municipal i del festival Tàrraco Viva, així com la producció i coordinació del Programa de memòria democràtica.

Accions de divulgació del Museu d'Història de Tarragona

La divulgació del patrimoni i la història es du a terme pensant en els diferents públics, i per això s'agrupa en tres grans blocs: activitats per a famílies, activitats educatives i activitats per a tots els públics. D'altra banda, al llarg de l'any, els diferents museus i equipaments culturals de la ciutat treballen en xarxa per a l'organització d'activitats com ara la Nit de Museus, les Jornades Europees del Patrimoni o Tàrraco Viva. La xarxa varia en funció de l'activitat, però hi consten el MNAT, el Museu

Bíblic, el Port de Tarragona, Mèdol-Centre d'Arts Contemporànies, el Museu d'Art Modern, CaixaForum i el Museu Diocesà, entre d'altres.

Accions de divulgació del Servei d'Arxiu i Documentació

Les accions de divulgació del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal inclouen totes aquelles iniciatives de cadascuna de les quatre seccions que l'integren:

Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona

Les eines de divulgació de l'Arxiu són tots aquells esdeveniments, activitats i propostes que es duen a terme per donar a conèixer el patrimoni documental i fotogràfic de la ciutat. Entre aquestes accions hi ha exposicions, publicacions, xerrades, conferències, visites guiades, rutes pedagògiques, etc.

Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona

La Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona organitza diverses activitats de divulgació, com són: "Passejades amb història" (una ruta guiada que permet conèixer espais i històries de la ciutat poc coneguts), el "Cicle Patrimoni de Tarragona" (que dona a conèixer el món dels llibres i les biblioteques a través de personatges de la història de la ciutat) o la sèrie audiovisual "Dones a la història de Tarragona".

Centre d'Imatges de Tarragona

El festival SCAN Tarragona i el Centre d'Imatges de Tarragona impulsen anualment una residència per a la creació artística i la investigació: la Residència SCAN de Creació i

Accions de divulgació del Museu d'Història de Tarragona

Activitats familiars

Activitats educatives

Activitats per a
tots els públics

Accions de divulgació del Servei d'Arxiu i Documentació

Arxiu Històric de la
Ciutat de Tarragona

Biblioteca Hemeroteca
Municipal de Tarragona

Centre d'Imatges
de Tarragona

Programa de memòria
democràtica

Tarraco Viva

Organització del festival

Produccions i
coproduccions

Investigació. L'objectiu és fomentar projectes basats en el fons fotogràfic i audiovisual dipositat al Centre d'Imatges de Tarragona (CIT), tot oferint suport a artistes, curadores i investigadores.

Programa de memòria democràtica

La Comissió de Programes de memòria democràtica de l'Ajuntament de Tarragona treballa per a la recuperació de la memòria democràtica de la ciutat en l'espai cronològic que va des de la proclamació de la Segona República fins a la Transició. Així doncs, en aquest àmbit s'hi engloben les commemoracions, les publicacions i els materials de consulta, els audiovisuals, les exposicions virtuals, les visites guiades i les activitats pedagògiques que s'hi desenvolupen.

Tarraco Viva

Tarraco Viva és un festival cultural dedicat a divulgar el llegat de les civilitzacions mediterrànies, en especial la de l'antiga Roma. Es du a terme principalment a Tarragona -i també en poblacions veïnes- durant la segona quinzena de maig.

“La cultura ha de ser *present* a totes les zones de la ciutat”

Pla d'acció d'arts escèniques i música *Escena TGN*

El Pla d'acció d'arts escèniques i música Escena TGN és el pla municipal que treballa per promoure l'accés a les arts escèniques i musicals mitjançant un programa que incideix en l'exhibició, la creació, la mediació artística i cultural, la comunicació, la participació, la cohesió, la diversitat i la democratització en l'accés a la cultura.

Alguns dels objectius del Pla són els següents:

Impulsar les arts escèniques i musicals com a servei públic estable.

Difondre les arts escèniques i la música entre la ciutadania i posar-les en diàleg amb el conjunt de les expressions artístiques i culturals.

Fomentar el suport i l'acompanyament a creacions, recerques i produccions artístiques de caràcter professional i impulsar la professionalització del sector

Incentivar el treball transversal i interdepartamental, així com cooperar i col·laborar amb altres institucions, organismes, entitats del territori, agents socioculturals, teixit artístic i la ciutadania.

En passar a l'acció, el Pla proposa tres àmbits de treball, que s'encreuen amb l'objectiu de configurar les propostes d'accions i activitats que es presenten a la població com a temporades estables d'arts escèniques o festivals.

En les arts escèniques i musicals és rellevant la importància dels eixos transversals que despleguen accions concretes i específiques al voltant de l'accessibilitat, la perspectiva de gènere, la sostenibilitat i el treball en xarxa.

Accions i processos de mediació artística en l'àmbit de les arts escèniques

Es plantegen dos eixos principals dins del programa municipal de mediació artística en les arts

escèniques i la música: l'eix educatiu i l'eix de mediació i comunitat.

Eix educatiu

Pel que fa a l'eix educatiu, cal destacar l'acció per connectar les arts escèniques amb el sistema educatiu i la ciutadania a través d'accions formatives. Amb la voluntat d'arribar als centres educatius, es desenvolupen activitats pedagògiques i artístiques vinculades a les propostes escèniques programades durant la temporada.

Eix de mediació i comunitat

Des de la mediació cultural es promouen accions per posar les persones al centre de la creació i la gestió de les arts escèniques. S'incentiven accions d'intermediació que en garanteixin l'accés i, alhora, impulsin la diversitat d'expressions culturals i artístiques.

Programació estable i festivals específics

La gestió pública ha d'incloure tota la ciutadania com a destinatària potencial de les programacions i ha de lluitar per aconseguir connectar-hi, apropar-li les arts escèniques i oferir-les-hi com un entorn de gaudi. La programació estable cerca oferir l'accés a propostes artístiques de qualitat, que siguin diverses en tots els sentits i que fomentin el pensament crític.

Programació municipal d'arts escèniques i música

La programació municipal d'arts escèniques i música ha de ser de qualitat, i alhora equilibrada i representativa de diferents disciplines, i també amb la presència d'espectacles

“La *participació* activa és un eix vertebrador de les polítiques culturals, tant pel que fa *al disseny* del Pla com la implicació en la vida cultural”

Accions i processos de mediació artística en l'àmbit de les arts escèniques

Eix educatiu

Eix de mediació i comunitat

Programació estable i festivals específics

Programació municipal d'arts escèniques i música

Festivals i mostres

Foment de les arts escèniques i la música via conveni

Dansa contemporània, circ contemporani i espectacles d'arts de carrer, i noves dramatúrgies

Support a la creació i la producció d'espectacles

Support a companyies

Espais d'intercanvi

familiars. Altres objectius són reforçar les coproduccions, els suports a la creació local i la relació amb agents del territori, i fomentar la programació no finalista a través de la mediació i la participació ciutadana.

Festivals i mostres

El Pla impulsa mostres i festivals sobre disciplines i temàtiques concretes i ben diverses, com són el Festival Especial Dansa Tarragona, el Festival Dixieland Tarragona, Cultura o Extinció, el Festival Camp de Mart i Tarragona Sona Flamenc.

Foment de les arts escèniques i la música via conveni

Tot un seguit d'iniciatives impulsades a través de convenis són bones mostres de col·laboració i foment cultural. En l'àmbit de les arts escèniques i la música hi podem trobar nombrosos exemples, com ara la temporada estable de la Sala Trono, el FITT, Noves Dramatúrgies, la programació d'activitats de la Capsa de Música o la temporada de concerts de la Sala Zero, entre d'altres iniciatives.

Dansa contemporània, circ contemporani i espectacles d'arts de carrer, i noves dramatúrgies

Tarragona Cultura vol esdevenir un soci estratègic per donar suport al sector de la dansa i altres administracions per a la creació i la producció, treballant amb les companyies per impregnar la ciutat de dansa contemporània, circ, espectacles de carrer i noves dramatúrgies.

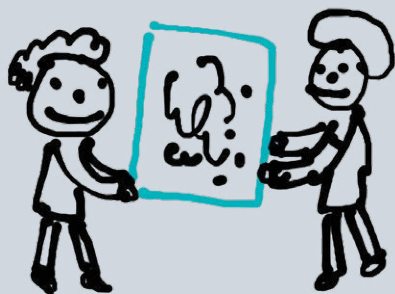
Support a la creació i la producció d'espectacles

El Pla treballa per donar suport a projectes de creació i producció i alhora establir accions de cooperació territorial amb altres agents i institucions per impulsar creacions d'arts escèniques. També es promouen espais d'intercanvi entre professionals, artistes i ciutadania, amb accions que fomentin la relació entre perfils i disciplines diverses i que afavoreixin el descobriment del món de la mediació cultural i artística.

Pla d'acció d'arts *visuals*

Les arts visuals integren un sector ampli i heterogeni que engloba totes aquelles disciplines que tenen un component expressiu visual, des de les tradicionals i clàssiques, com són la pintura, la ceràmica, la fotografia i el dibuix, fins a les disciplines més emergents i vinculades a les noves tecnologies i el videoart.

Tarragona compta amb Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona, que aposta per obrir finestres i establir noves aliances creatives, amb la finalitat de potenciar el talent creatiu de proximitat i apostar per la hibridació de gèneres, disciplines i continguts al voltant de l'art contemporani.

8

Alhora, la ciutat compta amb altres serveis (com ara el Tarragona Film Office) i manifestacions artístiques en l'àmbit visual que recull aquest pla, com l'SCAN (festival internacional de fotografia) o les accions de suport a projectes artístics i espais expositius i les complicitats entre les arts visuals i l'educació i el cinema.

Els objectius d'aquest Pla d'arts visuals són els següents:

Establir un marc de treball comú i un espai de cooperació en l'estratègia de les arts visuals.

Donar suport a les iniciatives creatives i a les produccions gestades al territori.

Reforçar les arts visuals des de la mediació cultural, especialment en la formació, els espais de reflexió, la comunitat educativa i els col·lectius diversos.

Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona

Des del seu naixement, Mèdol ha esdevingut una plataforma que s'ha proposat habitar la ciutat i el seu entorn des de les pràctiques artístiques contemporànies. La seva activitat es desplega al voltant d'una sèrie de projectes expositius, actes i processos que s'encaren a qüestions com la sostenibilitat, la memòria, les narratives digitals o les noves formes d'intel·ligència, sense perdre de vista l'arrelament local, el compromís amb la creació emergent i la dimensió educativa de l'art.

SCAN

SCAN es dedica a la promoció i divulgació de la fotografia, especialment l'emergent, havent esdevingut un referent en el panorama fotogràfic català i espanyol. Entre les activitats més rellevants que integra hi ha l'exposició col·lectiva del programa Talent Latent i la trobada professional Full Contact, única en el panorama fotogràfic europeu.

Projectes i espais expositius de suport a les arts visuals

El sector de les arts visuals de Tarragona compta amb un ampli teixit creatiu i unes xarxes de professionals que s'han anat consolidant i enriquint. A escala municipal, les arts visuals despleguen un seguit d'accions de suport, especialment pel que fa a espais expositius i desenvolupament de projectes, amb la finalitat d'enfortir el teixit cultural i creatiu, i la producció i el vessant transformador en les comunitats.

Arts visuals i educació

Les accions realitzades des del binomi cultura-educació en les arts visuals és d'especial rellevància per la seva intensitat i relació amb la ciutat des de fa anys. En aquesta línia de treball, es programen exposicions i activitats, i alhora s'engeguen projectes educatius i de mediació, programes de creació en residència, i de dinamització. Entre aquestes activitats hi ha la concessió de premis, l'organització de residències creatives que superen l'àmbit municipal o el projecte de mediació Context Obert, nascut amb la idea de generar un espai permeable per al debat i el diàleg amb el context local creatiu.

Cinema

La cultura cinematogràfica, audiovisual i digital és una forma més d'expressió artística present en la cultura tarragonina. A la ciutat s'hi programen diferents cicles de cinema. Alhora, també es compta amb una oficina de suport a les gravacions i rodatges. D'altra banda, a Tarragona hi ha altres propostes i projectes d'iniciativa privada

en l'àmbit cinematogràfic. En són exemples la programació estable de cinema en versió original que impulsa l'associació cultural Anima't, o Play Acció Cultural amb el REC, Festival Internacional de Cinema de Tarragona.

Mèdol - Centre d'Arts Contemporànies de Tarragona

Recerca i creació
Producció i programació
Difusió i dinamització de públics
Patrimonialització i documentació
Connexió i articulació

SCAN

Talent Latent
Full Contact
Òcul, el podcast
Bloc, publicació d'autor
BiblioSCAN
SCAN Photobooks
SCAN Actiu - Inclusió
Residència de Creació L'Arxiu
Exposicions a l'SCAN
SCAN Films
Biblioteca SCAN al MAMT

Arts visuals i educació

Viu l'art viu
Visites guiades amb artistes
Premis i residències
Tallers i xerrades
Context Obert
MED Institut
Binomi Artista-Escola
De la mà d'una escola

Projectes i espais expositius de suport a les arts visuals

Pati de Jaume I
Centre Cultural Antic Ajuntament
Centre Cultural Antiga Audiència
Murs que Parlen
KMO a l'Estació d'Autobusos
Tallers Oberts a la Part Alta
Escultura pública

Cinema

Cicles de cinema
Tarragona Film Office
Altres propostes

“Per consolidar un *ecosistema* cultural estable, cal planificar i garantir els *recursos* humans, materials i econòmics *necessaris*”

Pla d'acció de *promoció* cultural i acció transversal

Com a objectiu general, aquest pla transversal es proposa vetllar pel compliment dels objectius inclosos en el Pla Estratègic de Cultura de Tarragona, i ho fa tot posant sobre la taula dos marcs d'actuació.

D'una banda, incorpora tot un seguit d'accions de caire transversal per al desenvolupament del Pla estratègic Tarragona Cultura, el seu seguiment i avaluació, el foment de la mediació cultural i el seguiment del Pla de comunicació.

D'altra banda, s'hi estableixen tot un seguit d'accions de Promoció cultural.

9

Accions transversals

Acompanyament, seguiment i avaluació del Pla estratègic Tarragona Cultura.

Seguiment Pla estratègic

Cal impulsar el desenvolupament i el desplegament del Pla estratègic i avaluar-ne el seu compliment:

Activació de taules participatives en àmbits culturals com poden ser les lletres i biblioteques, patrimoni immaterial, arts visuals, arts escèniques i música...

Impuls de la Comissió Tècnica Transversal Tarragona Cultura per a la cooperació tècnica interdepartamental en el desenvolupament i aplicació de programes culturals.

Promoció de la formació continuada, introduint aprenentatges relacionats amb la promoció dels drets culturals, les metodologies participatives i la mediació, entre d'altres.

Creació d'espais de reflexió en què el diàleg sigui imprescindible, i establiment de sinèrgies amb els àmbits docents i educatius, filosòfics i antropològics.

Foment del Pla de mediació

Foment de la mediació com a eina per posar les persones i els col·lectius al centre de l'acció cultural i artística.

Seguiment del Pla de comunicació

Vetllar pel seguiment i l'avaluació del Pla de comunicació, així com per la coordinació de les seves línies de treball.

Accions transversals

Seguiment Pla estratègic

Foment del Pla de mediació

Seguiment del Pla de comunicació

Promoció cultural

Assessorament

Projectes i accions de mediació

Espais

Formació

Difusió i visibilització

Creació artística reflexiva i diversa

“Les polítiques culturals han de ser *inclusives* i reflectir la *diversitat* de la ciutat”

Promoció cultural

Assessorament i acompanyament de processos per a l'autogestió, i aportació de pautes i eines per a l'empoderament i la capacitat de professionals i artistes en vies de professionalització.

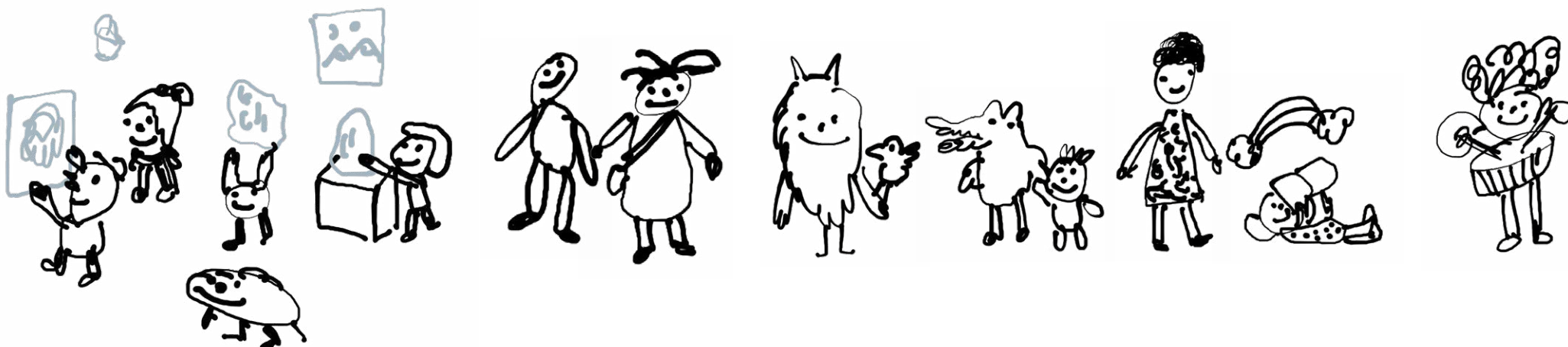
Support a projectes culturals, mitjançant la mediació, que tinguin impacte en la participació i l'enfortiment comunitari.

Usos d'espais, mitjans i recursos. El Centre Cultural Antic Ajuntament, el Centre Cultural Antiga Audiència i la Capsa de Música són les seus del programa i els eixos de treball prioritari en el suport a la creació artística. Així mateix, es treballa per posar altres espais, infraestructures i recursos a disposició de persones, col·lectius i associacions, segons possibilitats, condicions d'ús, límits i recursos disponibles.

Formació i educació. L'Oficina de Promoció cultural i acció transversal organitza formacions, orientades a diferents persones destinatàries: professionals, persones en via de professionalització, artistes amateurs o persones que es volen iniciar en la pràctica cultural.

Des d'aquí s'acompanyen, impulsen i dinamitzen recursos de **visibilitació i difusió** en les diferents fases dels processos de creació i producció cultural.

S'impulsa la representació pública de **projectes de creació artística que fomentin la reflexió cultural** i que estimulin la cooperació, la diversitat i el diàleg amb la comunitat.

Pla de Comunicació de Tarragona Cultura

El Pla de Comunicació de Tarragona Cultura 2033 es proposa facilitar l'accés, la participació, la informació i el gaudi de la cultura a tota la ciutadania, tot mirant d'articular una estratègia transversal basada en la informació i la comunicació cultural que vetlli pel dret d'accés a la cultura i a les pràctiques culturals.

És a dir, es tracta de consolidar un model de comunicació que reforci el paper de Tarragona Cultura com a servei públic, capaç de cohesionar i dinamitzar la seva activitat cultural.

10

El Pla de comunicació té com a objectius:

Consolidar un sistema estable de comunicació bidireccional per fomentar la participació cultural de tota la ciutadania

Vetllar per la coherència comunicativa

Pel que fa a les línies de treball, es marquen nítidament dos camps d'acció. D'una banda, la comunicació general de Tarragona Cultura i, d'altra, la comunicació específica del seu Pla estratègic.

Comunicació Tarragona Cultura

Informació presencial i directe
Establiment d'un servei d'informació i d'atenció presencial que actuï com un canal directe entre la institució i la ciutadania.

Sistematització de la comunicació a l'espai públic
Accions informatives per garantir que la ciutadania rep missatges coherents i eficaços. La finalitat és garantir que la informació cultural li arribi de manera efectiva mitjançant suports físics i digitals visibles a l'espai públic de la ciutat.

Sistematització i desenvolupament de la comunicació digital
Estructuració, optimització i potenciació de la presència digital de Tarragona Cultura, garantint que la comunicació sigui eficient, coherent i efectiva.

Altres accions

Entre d'altres accions, es proposa la creació d'un calendari cultural unificat en línia que reuneixi totes les activitats culturals de Tarragona, complementat per un calendari físic que destaquï les principals cites culturals de la ciutat.

Comunicació del Pla estratègic

Creació d'una narrativa comuna

Creació d'un relat que reforci Tarragona com un lloc on convergeixen diverses disciplines culturals i patrimonials, que generen experiències enriquidores i transformadores. Una narrativa que faci visible l'energia i la diversitat cultural de la ciutat, i que la posicioni com a protagonista d'històries que connecten amb la seva comunitat i el seu entorn.

Campanya de visibilització dels valors culturals

Campanya multicanal centrada en els valors del Pla (tradicions i arrelaments culturals, contemporaneïtat, inclusió i diversitat, sostenibilitat, etc.), amb l'objectiu de generar identificació ciutadana.

Espais de participació ciutadana

Treball de mediació per a l'establiment de marcs de cocreació, reflexió i diàleg que fomentin la participació activa en la vida cultural de la ciutat. Mitjançant accions com la dinamització d'espais de trobada, la col·laboració amb altres entitats i institucions i la inclusió de tots els col·lectius.

Jornades de portes obertes

Es proposa celebrar esdeveniments gratuïts en espais culturals emblemàtics, com són teatres, museus o biblioteques, per difondre i fer més propers els valors del Pla.

Butlletí cultural mensual

Elaboració regular d'un butlletí electrònic cultural mensual general per establir una comunicació més fluida i efectiva amb la ciutadania.

Infografies en llocs estratègics

Col·locació de plafons i cartelleres, amb infografies atractives i accessibles, que expliquin de manera clara i sintetitzada els valors i les mesures del Pla.

Comunicació Tarragona Cultura

Informació presencial i directa

Sistematització de la comunicació a l'espai públic

Sistematització i desenvolupament de la comunicació digital

Altres accions

Acostament a col·lectius específics

Desenvolupament d'accions personalitzades per a col·lectius específics (infants, persones joves, gent gran o persones amb diversitat funcional) que garanteixi que tota la ciutadania entengui i reconegui els valors del Pla i hi connecti.

Comunicació del Pla estratègic

Creació d'una narrativa comuna

Campanya de visibilització dels valors culturals

Espais de participació ciutadana

Jornades de portes obertes

Butlletí cultural mensual

Infografies en llocs estratègics

Acostament a col·lectius específics

“La comunicació ha d'anar **més enllà de difondre activitats**: ha de ser un servei estable i *útil* per a tothom”

Recursos i avaluació

Arran de la finalitat última del Pla estratègic Tarragona Cultura, és imprescindible que l'Administració doni una resposta única com a servei públic.

Per aquest motiu, el Pla planteja les accions d'impuls cultural des de l'acció municipal en conjunt, comptant amb tots els recursos i equipaments dels serveis i departaments implicats en activitats que incorporen accions o plantejaments culturals.

Materials i infraestructures

El Pla parteix de la premissa que qualsevol equipament cultural amb vocació de servei públic pot esdevenir un equipament comunitari al servei i a disposició de la cultura i amb accés a la ciutadania.

L'acció cultural, doncs, es du a terme mitjançant una xarxa d'agents de suport a la pràctica cultural que engloba diferents àrees i serveis municipals, tot facilitant una distribució policèntrica de les accions culturals.

En aquest sentit, aquí es fa referència a aquells plans estratègics que impliquen equipaments i que depenen exclusivament del Servei Municipal de Cultura, mentre que la resta dels equipaments es desenvoluparan en funció de les directrius establertes en cada àmbit.

Pla de Biblioteques de Tarragona

Tarragona necessita fer un esforç per tenir enllestit el 2026 el Pla de biblioteques 2026-2041, que ha de plantejar l'enfocament dels serveis municipals de biblioteques a Tarragona i ha de concretar la previsió de la construcció de les biblioteques municipals per tal de complir les previsions del Mapa de la Lectura Pública.

Pla d'equipaments culturals

El Pla d'equipaments culturals ha de planificar i donar resposta a les necessitats en matèria d'equipaments culturals per garantir l'accés a la cultura a tota la població, en igualtat

d'oportunitats i en les millors condicions, i fomentant el reequilibri territorial i la cohesió social. L'aprovació d'aquest pla hauria de ser una realitat durant el darrer trimestre del 2028.

Econòmics

Subvencions a iniciatives i projectes culturals

Fins avui, les aportacions econòmiques per al desenvolupament de projectes culturals es fan a través de subvencions nominatives. El Pla proposa que en paral·lel, també s'incorporin subvencions de concurrència competitiva, amb una tramitació senzilla, per tal d'ampliar l'abast i els plantejaments dels suports a l'acció cultural.

Planificació dels recursos econòmics mínims

El desenvolupament del Pla estratègic Tarragona Cultura implica la necessitat de planificar les polítiques públiques i, per tant, també els recursos econòmics necessaris. L'objectiu de la planificació estratègica pressupostària és assolir i estabilitzar el pressupost cultural en el 3% del total de les despeses municipals, començant el 2026 amb un 2,65% i aplicant-hi un creixement progressiu anual.

Percentatge per a la mediació

Atès que una de les línies estratègiques per al desenvolupament del Pla estratègic Tarragona Cultura és la implementació de la mediació cultural, cal una partida específica per impulsar projectes de mediació propis i transversals. Consegüentment, almenys el 3% del pressupost de

les accions culturals (el 3% del «3 % cultural») es destinarà a promoure accions transversals de mediació cultural, fomentant la interdepartamentalitat i la cooperació entre sectors o àmbits culturals.

Humans

Coordinació necessària

Òbviament, dur a terme la planificació dels serveis culturals requereix de recursos humans. Però més enllà de les necessitats pròpies de cada sector, el desplegament del Pla estratègic

Tarragona Cultura demana d'uns mínims imprescindibles. En aquest sentit, pel que fa als recursos humans, les accions transversals de comunicació i mediació cultural necessiten de tres places de coordinació: mediació cultural, comunicació i informació cultural.

Formació interna

Implementació d'una formació continuada destinada a les persones que gestionen les polítiques culturals municipals, mitjançant l'organització de jornades de sensibilització, formació i reflexió respecte els valors i eixos de treball del Pla estratègic.

Seguiment i avaluació

El Pla estratègic requereix d'un seguiment i una avaluació continuades que en garanteixin la implementació. En aquest sentit, s'estableixen un seguit d'accions i mecanismes d'avaluació, entre els quals hi ha l'organització de taules participatives sectorials, la publicació de memòries i informes, la creació d'espais i jornades de debat i reflexió, l'elaboració d'enquestes, etc.

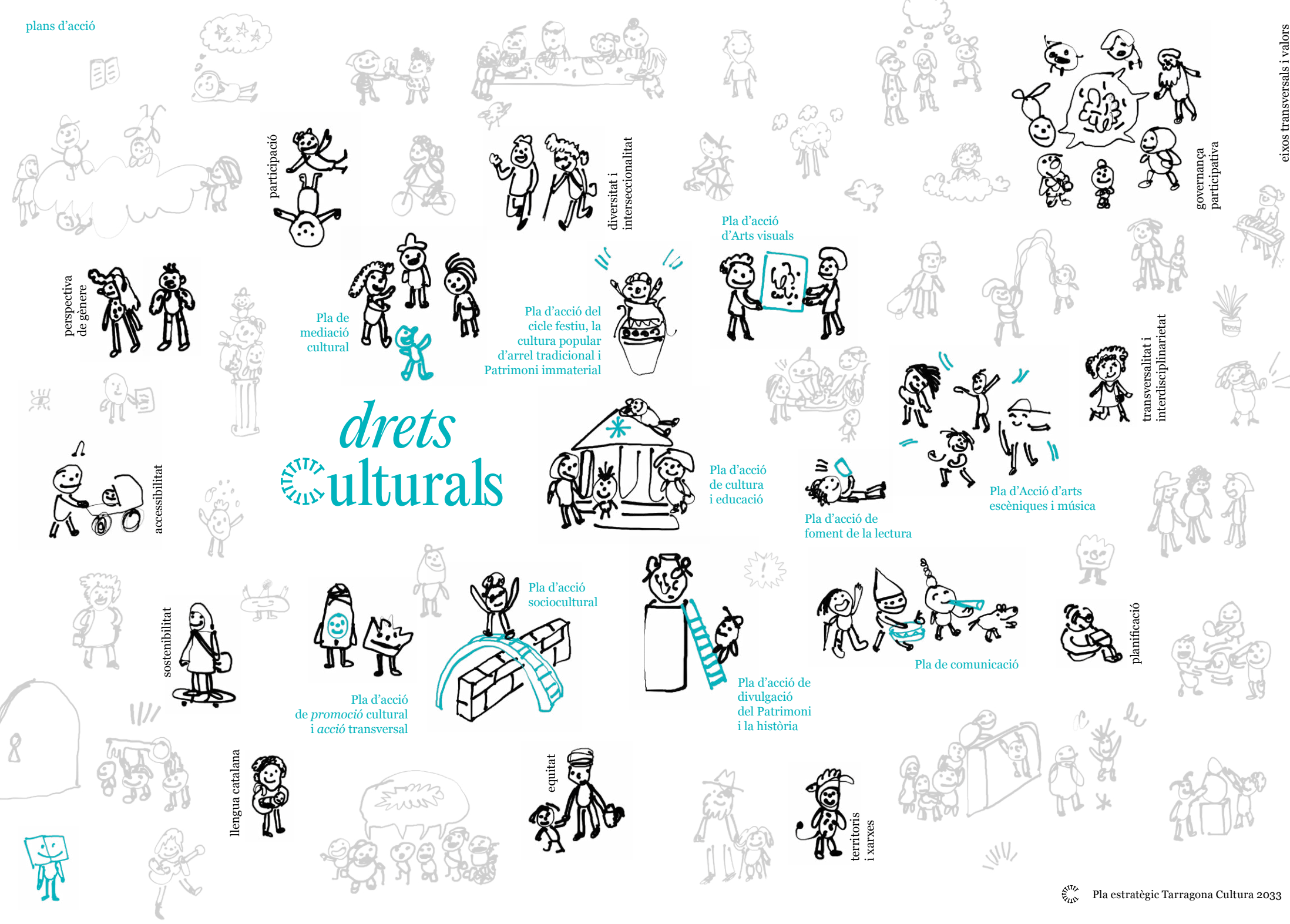
Accions	Valors	Eixos avaluació interna	Eixos avaluació externa
Taules participatives sectorials	Transparència i retiment de comptes	Governança, coordinació i transversalitat	Aplicació de la mediació cultural
Recull de memòries i informes	Participació en l'avaluació	Àmbit econòmic i pressupostari	Mesures transversals: perspectiva de gènere i accessibilitat
Espais i jornades de debat i reflexió	Realisme	Estructura organitzativa i formació interna	Seguiment de la comunicació estratègica
Enquestes sobre hàbits i consums culturals	Espai d'avaluació obert i proper	Plans d'acció	
Sessions públiques de balanç	Centrada en els processos		

“Cal *integrar* l'avaluació en totes les polítiques culturals mitjançant *indicadors* que mesurin l'impacte i creïn espais de reflexió”

Comptem amb vosaltres!

Si en voleu saber més, no dubteu a consultar el document íntegre al següent enllaç QR. I si no el voleu llegir, però sou més de fer: activeu-vos i participeu. Estem a la vostra disposició!

Podeu consultar el
Pla estratègic complet

MIXTO

Papel | Apoyando
la silvicultura
responsable

FSC® C125445

#TGN Cultura

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació Tarragona

www.tarragona.cat